

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Сумський державний університет (Україна)
Білоруський державний економічний університет, м. Мінськ
ДВНЗ “Українська академія банківської справи НБУ”, м. Суми
Донецький національний університет (Україна)
ДУ “Інститут економіки природокористування та сталого розвитку НАН України”
ІВМ, м. Торонто (Канада)
Інститут проблем ринку і економіко-екологічних досліджень НАН України
Московський державний технічний університет ім. М. Е. Баумана (Росія)
НДІ сталого розвитку та природокористування (Україна)
НТУУ “Київський політехнічний інститут” (Україна)
ПАТ “Державна холдингова компанія “Титан України”
Ризький технічний університет (Латвія)
Російський економічний університет ім. Г. В. Плеханова, м. Москва
Ростовський державний економічний університет “РІНІ” (Росія)
Сумський національний аграрний університет (Україна)
Техніко-гуманістична академія, м. Бельсько-Бяла (Польща)
Технічний університет – Варна (Болгарія)
Університет “Проф. д-р Асен Златаров”, м. Бургас (Болгарія)
Університет Торонто (Канада)

Економічні проблеми сталого розвитку
Экономические проблемы устойчивого развития
Economical Problems of Sustainable Development

Матеріали
Міжнародної науково-практичної конференції,
присвяченої пам'яті проф. Балацького О. Ф.
(Суми, 24–26 квітня 2013 р.)

Том 1

Суми
Сумський державний університет
2013

УДК [330.34+330.336] (063)
ББК 65.9(4Укр)28
Е 45

Рецензенти:

- В. М. Степанов* – д-р екон. наук, професор, Інститут проблем ринку і економіко-екологічних досліджень НАН України;
В. В. Дергачова – д-р екон. наук, професор, НТУУ “Київський політехнічний інститут”

Конференція зареєстрована в Українському інституті науково-технічної і економічної інформації (посвідчення № 98 від 21 лютого 2013 р.)

Рекомендовано вченою радою Сумського державного університету (протокол № 9 від 11 квітня 2013 р.)

Е 45 **Економічні** проблеми сталого розвитку : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої пам’яті проф. Балацького О. Ф. (м. Суми, 24–26 квітня 2013 р.) : у 4 т. / за заг. ред. О. В. Прокопенко. – Суми : Сумський державний університет, 2013. – Т. 1. – 288 с.
ISSN 2307-6283

До збірника увійшли матеріали Міжнародної науково-практичної конференції “Економічні проблеми сталого розвитку”, присвяченої пам’яті проф. Балацького О. Ф., в яких наведені результати наукових досліджень, виконаних у різних країнах, із наукових напрямів, пов’язаних із економікою, соціально-економічними та еколого-економічними проблемами сталого розвитку.

Для науковців, викладачів вищих навчальних закладів, студентів, аспірантів та всіх, хто цікавиться науково-практичними проблемами сучасної економіки.

В сборник вошли материалы Международной научно-практической конференции “Экономические проблемы устойчивого развития”, посвященной памяти проф. Балацкого О. Ф., в которых представлены результаты научных исследований, выполненных в разных странах, в научных направлениях, связанных с экономикой, социально-экономическими и эколого-экономическими проблемами устойчивого развития.

Для ученых, преподавателей высших учебных заведений, студентов, аспирантов и всех, кто интересуется научно-практическими проблемами современной экономики.

The collection consists of materials from International scientific-practical conference “Economical problems of sustainable development”, dedicated to the memory of Prof. Balatzkiy Oleg F. They represent results of scientific researches, conducted in different countries in such scientific areas as Economics, socio-economic and ecologic-economic problems of sustainable development.

It is for scientists, lecturers of institutions of higher education, students, graduates and everybody, interested in scientific-practical problems of modern economics.

УДК [330.34+330.336] (063)
ББК 65.9(4Укр)28

ISSN 2307-6283

© Сумський державний університет, 2013

Організатори конференції:

Сумський державний університет (Україна)

Білоруський державний економічний університет, м. Мінськ

ДВНЗ “Українська академія банківської справи НБУ”, м. Суми

Донецький національний університет (Україна)

ДУ “Інститут економіки природокористування та сталого розвитку НАН України”

ІВМ, м. Торонто (Канада)

Інститут проблем ринку і економіко-екологічних досліджень НАН України

Московський державний технічний університет ім. М. Е. Баумана (Росія)

НДІ сталого розвитку та природокористування (Україна)

НТУУ “Київський політехнічний інститут” (Україна)

ПАТ “Державна холдингова компанія “Титан України”

Ризький технічний університет (Латвія)

Російський економічний університет ім. Г. В. Плеханова, м. Москва

Ростовський державний економічний університет “РІНГ” (Росія)

Сумський національний аграрний університет (Україна)

Техніко-гуманістична академія, м. Бельсько-Бяла (Польща)

Технічний університет – Варна (Болгарія)

Університет “Проф. д-р Асен Златаров”, м. Бургас (Болгарія)

Університет Торонто (Канада)

Факультет економіки та менеджменту
Сумського державного університету
fem.sumdu.edu.ua

Офіційні партнери та спонсори:

Міжнародний
науковий журнал
“Сталий розвиток”

International
scientific e-journal
“Economic processes management”

УСТОЙЧИВОЕ РАЗВИТИЕ ЭКОНОМИКИ В КОНТЕКСТЕ ГОСУДАРСТВЕННО-ЧАСТНОГО ПАРТНЕРСТВА

Яшева Г.А., д.э.н., доц.

Витебский государственный технологический университет

(г. Витебск, Беларусь)

Концепция устойчивого развития появилась в результате объединения трех основных точек зрения: экономической, социальной и экологической. Общие черты в характеристике понятия «устойчивость»: а) способность системы к восстановлению параметров после воздействия, б) способность системы к сохранению параметров при воздействии.

Традиционная экономика утверждает, что максимизация прибыли и удовлетворение потребителей в рыночной системе совместимо с максимизацией благополучия людей и что недостатки рынка можно исправить государственной политикой. Многие ученые полагают, что краткосрочная максимизация прибыли и удовлетворение индивидуумов-потребителей в конечном итоге приведет к истощению природных и социальных ресурсов, на которых зиждется благосостояние людей и выживание биологических видов.

Сторонники экологического подхода определяют устойчивое развитие как «неистощительное» развитие в долгосрочном периоде. Взаимодействие социальных и экологических подходов привело к рассмотрению ещё одного фактора устойчивого развития экономики — социального капитала.

Социальный капитал важен для экономического развития, поскольку он тесно связан с экономическим ростом и укреплением человеческого капитала. Нормы трудовой и деловой этики, вырабатываемые в процессе социального взаимодействия, способствуют повышению производительности труда и снижению издержек на осуществление экономической деятельности. Социальные контакты, возникающие в процессе получения образования, впоследствии служат источником важных знаний и умений, эффективно дополняющих формальное обучение. Укрепление социального капитала может существенно повысить эффективность социально-экономической политики государства.

Формами проявления социального капитала являются сетевое сотрудничество и государственно-частное партнерство (ГЧП). Сетевое сотрудничество – процесс установления длительных доверительных производственно-хозяйственных и социальных отношений между субъектами хозяйствования, объединенными в технологической цепи вертикальными и горизонтальными связями, основанных на общих для делового сообщества целях, нормах, традициях, правилах, обычаях.

Государственно-частное партнерство (ГЧП) представляет институциональный и организационный альянс между органами

государственного управления и бизнесом, основанный на совместном финансировании проектов, что способствует согласованию интересов государства и бизнеса в инновационном развитии, увеличению инвестиционных ресурсов, решению ряда задач национального и регионального уровня при одновременном снижении бюджетных расходов. ГЧП позволяет решать многие стоящие перед государством экономические проблемы, в первую очередь, поиска альтернативных бюджетным источникам инвестиционных ресурсов и повышения эффективности управления.

За рубежом механизмы ГЧП используются в разных сферах – жилищно-коммунальный комплекс, энергетика, транспортная инфраструктура, бизнес-инфраструктура, инновационная сфера, образование, здравоохранение, социально-благотворительная (гуманитарная) и др. В настоящее время сфера партнерских отношений распространяется на решение задач развития предпринимательства, активизации инновационной деятельности, организации кластеров товаропроизводителей.

Основными признаками государственно-частного партнерства являются следующие: стороны представлены государственным и частным секторами экономики; взаимоотношения сторон зафиксированы в официальных документах; взаимоотношения сторон носят равноправный характер; стороны имеют общие цели и четко определенный государственный интерес; четкое определение целей и ролей, разделение полномочий и ответственности, подконтрольность, стратегическое управление; стороны объединяют свои вклады для достижения общих целей; стороны распределяют между собой расходы и участвуют в использовании полученных результатов).

Мотивация в отношениях партнерства для органов государственного управления: рост занятости, производства, налоговых отчислений, экспорта, а также повышение эффективности управления в результате делегирования полномочий, объединения ресурсов и учета потребностей сторон.

Мотивация для субъектов бизнеса: активизация инноваций посредством обеспечения доступа к государственному финансированию, к результатам исследований и разработок государственного сектора, к государственной и трансграничной инфраструктуре; возможностей получения качественных материалов от местных поставщиков в результате программ развития поставщиков; возможностей расширения экспорта в результате развития приграничного сотрудничества кластеров; расширения инвестиционных ресурсов за счет привлечения иностранных инвесторов в кластер, что в целом обеспечивает субъектам повышение конкурентоспособности.

С позиции синергетики, ГЧП в социально-экономической системе создается синергетический эффект, который является свойством всех систем и проявляется в различных сферах деятельности субъектов хозяйствования и в экономике в целом.

Наукове видання

Економічні проблеми сталого розвитку
Экономические проблемы устойчивого развития
Economical Problems of Sustainable Development

Матеріали
Міжнародної науково-практичної конференції,
присвяченої пам'яті проф. Балацького О. Ф.
(Суми, 24–26 квітня 2013 р.)

Том 1

Стиль та орфографія авторів збережені.
Оргкомітет і редакція можуть не поділяти точки зору авторів.
Відповідальність за точність, достовірність і зміст матеріалів несуть автори.
Посилання на матеріали збірника обов'язкові.

Відповідальний за випуск О. В. Прокопенко
Комп'ютерне верстання В. А. Омеляненко

Формат 60x84/16. Ум. друк. арк. 16,74. Обл.-вид. арк. 20,66. Тираж 300 пр. Зам. №

Видавець і виготовлювач
Сумський державний університет,
вул. Римського-Корсакова, 2, м. Суми, 40007
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 3062 від 17.12.2007.